

MOKSLINĖ KONFERENCIJA KAUNE

KAN. TEOL. LIC. ANDRIEJUS SABALIAUSKAS

2013 m. lapkričio 7–8 dienomis Kaune, Prezidento Valdo Adamkaus bibliotekoje-muziejuje (S. Daukanto g. 25), vyko tarpdalykinė mokslinė konferencija „BAŽNYČIOS IR VISUOMENĖS SANTYKIAI LIETUVOJE“, skirta 600-osioms Žemaičių krikšto metinėms. Ją surengė Vytauto Didžiojo universitetas, Humanitarinių mokslų fakulteto klasteris „Bažnyčios santykiai su valstybe ir visuomenė Lietuvoje“. Konferencijos dalyvius pasveikino Prezidento V. Adamkaus bibliotekos-muziejaus direktorius ir VDU profesorė dr. Vaida Kamuntavičienė.

Pirmojoje konferencijos sekcijoje, kurios tema buvo „Žemaičių krikšto atspindžiai“ apie žemaičių kontaktus su krikščionybe ir jų apkrikštijimo bandymus iki 1413 m. pranešimą perskaitė Vilniaus universiteto studentas Tadas Snuviškis. Prof. dr. Stephen C. Rowell (Lietuvos istorijos institutas) savo pranešime pateikė daug ir įdomių naujų duomenų apie Bažnyčios ir Lietuvos tarną Medininkų vyskupą Martyną III. Prof. dr. Vaida Kamuntavičienė (Vytauto Didžiojo universitetas) nagrinėjo Kauno šv. Mikalojaus bažnyčios fundavimo situaciją ir perskaitė pranešimą „Kauno šv. Mikalojaus bažnyčios fundatorių paieška: kelių dokumentų tyrimas“. Klaipėdos universiteto doc. dr. Vacys Vaivada, remdamasis Telšių valsčiaus teritorijoje buvusių asmenvardžių ir asmenvardinių vietovardžių duomenimis, aptarė christianizacijos plėtrą Žemaitijoje XVI amžiuje. Pranešimą „Pažaislio bažnyčios kupolo daugiagūbės freskos ikonografija kamaldulių vienuolyno visumos kontekste“ perskaitė VDU prof. habil. dr. Laima Šinkūnaitė. Apie Martyno Mažvydo testamentą liudininkus kalbėjo istorikas iš Klaipėdos Dainius Elertas. Doc. dr. Artūras Grickevičius nagrinėjo Žemaičių vyskupijos kunigų seminarijos perkėlimo į Kauną (1864–1866 m.) aplinkybes. Telšių Vyskupo Vincento Borisevičiaus kunigų seminarijos dėstytojas kan. relig. m. mgr., teol. lic. Andriejus Sabaliauskas perskaitė pranešimą tema „Žvilgsnis į žemaičių krikščioniškumą ir bažnytiškumą Žemaičių Krikšto 600 metų istorinio kelio kontekste“. VDU prof. habil. dr. Alfonsas Motuzas nagrinėjo temą „Žemaičių Krikštas ir Žemaičių Kalvarijos Kalnai: kas sietino ir bendro?“

Antrojoje sekcijoje buvo kalbama apie kasdieninį gyvenimą ir

meną Bažnyčios erdvėse. Konferencijoje Vilniaus universiteto ir Lietuvos edukologijos universiteto prof. dr. Domininkas Burba perskaitė pranešimą „XVIII a. vidurio bajorų gyvenimo LDK sostinėje peripetijos Vilniaus katedros kanauninko Jono Dominyko Lopacinskio korespondencijoje“.

Antrąją konferencijos dieną trečioje sekcijoje buvo kalbama apie krikščionybės raidą Lietuvoje XX amžiuje. Dr. Arūnas Baublys (Klaipėdos universitetas) kalbėjo apie Lietuvos evangelikų reformatų Bažnyčios ir Lietuvos valstybės santykius 1918–1940 m. Sinodo nutarimų šviesoje. Inga Puidokienė iš Vytauto Didžiojo universiteto nagrinėjo Lietuvos evangelikų liuteronų religinį gyvenimą 1918–1940 metais. Dainius Sobekis (Klaipėdos „Vėtrungės“ gimnazija) perskaitė pranešimą apie transfigūracijos proceso sampratą netradicinio krikščioniškos kilmės religingumo sąmonėje. Pranešimą tema „Visuomenė be civilinės metrikacijos (1918–1940 m.): išeitys ir pasekmės“ perskaitė dr. Regina Laukaitytė (Lietuvos istorijos institutas), o Lietuvos istorijos instituto ir Lietuvos edukologijos universiteto darbuotojas dr. Arūnas Svarauskas nagrinėjo temą „Bažnyčia, krikščionys demokratai ir katalikų dvasininkų veiksnys Lietuvos politiniame gyvenime 1918–1940 m.“ Dr. Danutė Stakeliūnaitė (Vytauto Didžiojo universitetas) kalbėjo apie XX a. pirmosios pusės Lietuvos politinę situaciją (jos pranešimo tema buvo „Šiandien per daug aišku, kad visi žmonės netelpa po Bažnyčios stogu“ (M. Krupavičius) ir apie galimybes silpninti krikščionių demokratų ir valstiečių liaudinių priešpriešą Lietuvoje 1918–1926 m.“ Mindaugas Balkus (Vytauto Didžiojo universitetas) nagrinėjo Kauno bažnyčių lietuviųjimo procesą ir jo komplikacijas XX a. 3 dešimtmetyje. Pranešimą apie pastoracijos specifiką Kauno seserų benediktinių vienuolynė 1940–1944 m. perskaitė Vytauto Didžiojo universiteto doktorantė Aušra Vasiliauskaitė (sesuo Gabrielė OSB). Įdomiai apie Lietuvos krikšto 600 metų jubiliejaus minėjimą lietuvių išsivijioje papasakojo dr. Ilona Strumickienė (Vytauto Didžiojo universitetas). Emmanuelio Levino kitoniškumo sąvokos reinterpretaciją Jono Pauliaus II kelonės į Baltijos šalis kalbose aptarė dr. Moreno Bonda (Vytauto Didžiojo universitetas).